

Meelespea

Muusika **Veljo Tormis**

Nagu noodi päisest näha, on tegemist mälestuslauluga.

Praegu, 30 aastat hiljem, võiksime seda kooriteost tunnetada kui pühendust ja austusavaldust ühelt suurelt loojalt teisele. Nüüdseks on mõlemad vägevad tammed murdunud, aga nende hindamatu pärand on meil alles, meie kohus on seda hoida ja edasi kanda.

Kogu vajalik emotsioon ja karakter on nii sõnades kui muusikas olemas. Meie ülesanne on hoida kargust emotsioonis, selgust tekstis ja kindlust tempos. Nii, et üks oluline märksõna ettekandel on kindel ja tiksuv pulss.

Alguse kohta on palve, et 3 esimest takti saaks esitatud päris rahulikus tempos. Veerandnoot = ca 64

Andante con moto tempo algab 4. taktist.

Siit alates on ülimalt oluline hoida kindlat pulssi ja liikumist nii, et ka pikkades nootides ja fraasi lõppudes ei tekiks venitamist ja laialivalguvust. Kindlat meetrumit aitab hoida täpselt pulseeriv teksti ütlemine (nimetame seda tiksumiseks), nii et kõik silbid on võrdselt tähtsad.

Eriti oluline on hoida taktide lõpud erksad, et järgmine rühm saaks täpselt alustada. Samuti juhin tähelepanu, et peale pika noodi hoidmist jätkuks aktiivne edasiliikumine nt. taktides 26-37. Ja analoogselt t. 41-59, just seal on oht, et t. 42, 44, 46 jne. venivad meetrumist välja ja järgmise takti algus jääb hiljaks.

Taktides 8-25 laulab bass ahelhingamisega, samuti sopran t. 10-22.

Taktides 24-37 laulavad kõik ahelhingamisega, analoogselt t. 41-47 ja 52-59.

Taktid 78-79 on naistel ühendatud, samuti meestel t. 82-83, 86-87.

Bass veab t. 100-101 ilma hingamata kokku.

Esimestes taktides ja hiljem bassi liinis t. 8-25, samuti t. 93, 95-96 palun laulame sõna „meelespea“ nii, et „s“ läheb kokku viimase silbiga „mee-le-spea“.

Taktid 63-74 *Largo passionato* juurde võiks veel lisada märke *poco marcato*.

Tunnetuslikult on iga löök ja silp rõhutatud, raske.

Üliartikuleeritud ja helilisi konsonante ekstra rõhutatav laulmisviis on väga vajalik. Rr-id põrisema, ma-hha, sõnas lan(n)ges nagu 2 nn-i, tamm-me kohe m-i peale, kä-hhar.

Selles lõigus, mis on teose sisuline kulminatsioon, võiks nüüd korraks ka emotsioonid valla lasta. Ja see võiks kajastuda eelkõige orellikult laias ja avaras vokaalis, lisades juurde dramaatilist, sügavat värvi.

Taktides 75-91 on taas (nagu alguses) täpselt tiksuv silpide laulmine.

Siin paar tähelepanekut teksti paremaks väljalaulmiseks.

Sõna „jät-tis“ kõlab pikal noodil „ä“ vokaalil. Selleks, et sõna kostaks õigesti, on vajalik teha kerge vokaalipeegeldus pidekaheksandikul ja siis tugevalt topelt „tt“-d markeerida. Sama ka sõnal „le-hed“, e-vokaali peegeldus pidekaheksandikul ja siis tugev h(h)-täht välja hingata.

Palun diftongid erilise tähelepanu alla sõnades oi-ga-mai-e, lei-na-mai-e, i-vokaal vajab hoolikat läbilaulmist. 83-92 jääb dünaamika küll vaiksemaks aga teksti erksus ja tempo jäävad alles.

Alates takt 99 palun *Poco meno mosso*, veerandnoot = ca 70
Sõnas „unusta“ võiks taas s-tähe viia kokku viimase silbiga u-nu-sta.
Kui t. 101-104 on dünaamiline ja emotsionaalne tunglevus väga asjakohane, siis t. 105-
109 võiks olla tasane, kuid sooja energiaga laetud palve Sinu sees.
Alates t. 106 ka *Molto ritenuto*.

Triin Koch